

Za izvrševanje 82. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o merilih za delo v izmenah strojevodij in drugega osebja, ki opravlja za varnost kritične naloge ter mobilnih delavcev, ki opravljajo interoperabilne storitve v železniškem sektorju

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina uredbe)

- (1) S to uredbo se urejajo merila za oblikovanje izmen ter drugi pogoji, ki se nanašajo na trajanje posameznih izmen, prekinitve dela v izmenah, odmor za mobilne delavce, počitek, posebnosti urejanja nočnega dela in druga vprašanja, povezana z delom v izmenah za strojevodje in drugo osebje, ki opravlja za varnost kritične naloge (v nadaljnjem besedilu: OVKN) ter mobilne delavce, ki opravljajo interoperabilne storitve v železniškem prometu.
- (2) Ta uredba prenaša v slovenski pravni red določbe Direktive Sveta 2005/47/ES z dne 18. julija 2005 o Sporazumu med Skupnostjo Evropskih železnic (CER) in Evropsko Federacijo delavcev v prometu (ETF) o določenih vidikih delovnih pogojev mobilnih delavcev, ki opravljajo interoperabilne čezmejne storitve v železniškem sektorju (UL L št. 195 z dne 27. 7. 2005, str. 15).

2. člen (področje uporabe)

- (1) Določbe te uredbe se uporabljajo za upravljavca javne železniške infrastrukture ter za lastnika industrijskih tirov ali prog drugih železnic in tiste subjekte, ki opravljajo prevoze na njih na območju Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: delodajalci), in za OVKN, zaposlene pri njih.
- (2) Določbe te uredbe se uporabljajo tudi za prevoznike, ki opravljajo prevozne storitve v železniškem prometu ter zagotavljajo vleko vlakov na območju Republike Slovenije in pri opravljanju interoperabilnih čezmejnih storitev v železniškem prometu (v nadaljnjem besedilu: delodajalci), in za OVKN, zaposlene pri njih.

3. člen (pomen izrazov)

- (1) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo enak pomen, kot ga določata zakon, ki ureja železniški promet, in zakon, ki ureja varnost v železniškem prometu.
- (2) Izrazi, uporabljeni v tej uredbi v poglavju III in IV, imajo naslednji pomen:

1. »delovni čas« pomeni vsak čas, v katerem delavec dela, je na razpolago delodajalcu in opravlja svoje naloge ali dolžnosti v skladu z veljavno zakonodajo in/ali prakso;

2. »interoperabilne čezmejne storitve« so čezmejne storitve, za katere morajo prevozniki predložiti enotno varnostno spričevalo za obratovanje v vsaj dveh državah članicah kot določa Direktiva (EU) 2016/798 Evropskega parlamenta in Sveta o varnosti na železnici (UL L št. 138 z dne 26. 5. 2016, str. 102);

3. »mobilni delavec, ki opravlja interoperabilne čezmejne storitve« je OVKN, ki v ~~dnevni~~ izmeni kot član vlakovnega osebja opravlja interoperabilne čezmejne storitve več kot eno uro (v nadaljnjem besedilu: mobilni delavec);

4. »nočni čas« je čas med 23. in 6. uro naslednjega dne;

5. »nočna izmena« je vsaka izmena, ki traja najmanj tri ure v nočnem času;

6. »počitek« je vsako obdobje, ki ni delovni čas;

7. »počitek zdoma« je dnevni počitek, ki ga mobilni delavec ne more prebiti v kraju svojega siceršnjega prebivališča.

II. MERILA IN POGOJI ZA DELO V IZMENAH

4. člen

(definicija izmene)

Izmena OVKN je efektivni delovni čas od prihoda delavca na delo do odhoda z dela, ko je delavec na razpolago delodajalcu in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi, in čas odmora med delom, če ni s to uredbo določeno drugače.

5. člen

(elementi izmene)

(1) Čas priprave na delo je čas, ki se prične z evidentiranim prihodom delavca na delovno mesto ob času in v kraju, ki je določen s pogodbo o zaposlitvi oziroma z razporedom dela, ki določa kraj nastopa dela. Namenjen je seznanitvi delavca z razmerami (pisne odredbe delodajalca, spremembe v prometu vlakov in druge okoliščine, ki vplivajo na varen, urejen in neoviran promet) in opravljanju nalog, ki jih predpiše delodajalec za določeno delovno mesto ali so določene s podzakonskimi predpisi, ki urejajo varen železniški promet. Čas priprave na delo se konča, ko delavec prične z delom. Če je za delovno mesto določena pisna primopredaja službe, se za pričetek dela šteje čas, ko delavec prevzame delo in to potrdi s podpisom pisne primopredaje ter vpisom ure in minute. Časovni normativ pisne primopredaje dela traja toliko, kot je določen z aktom delodajalca, vendar ne manj kot 5 minut.

2) Čas dela v izmeni je čas, v katerem delavec dela in izpolnjuje svoje delovne obveznosti iz pogodbe o zaposlitvi ter v skladu z zahtevami in navodili delodajalca. V čas dela v izmeni se ne všteva tudi čas obveznega strokovnega izpopolnjevanja in strokovnega preverjanje ter čas zdravstvenega pregleda, določen s podzakonskimi predpisi ali splošnimi akti delodajalca, izdanimi na podlagi zakona ali podzakonskih predpisov. Delavec v času

obveznega strokovnega izpopolnjevanja ni dolžan opravljati drugih del po pogodbi o zaposlitvi, ki z izpopolnjevanjem niso povezana.

~~(3) Delodajalec mora delavcu med trajanjem izmene zagotoviti odmor med delom, na način, ki ne ogroža varnosti železniškega prometa. Odmor se določi v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.~~

(3) V času prekinitve dela delavec ne opravlja dela, vendar mora biti na razpolago delodajalcu.

(4) Čas, potreben za dokončanje dela, je čas, ki je namenjen opraviлом, povezanim s primopredajo dela in drugimi nalogami, ki jih za določeno delovno mesto predpiše delodajalec Z zaključkom teh opravil oziroma s podpisom delavca, ki pisno predaja delo, se izmena OVKN konča.

(5) Režijsko potovanje je z razporedom dela ali po nalogu delodajalca odrejena napotitev delavca iz kraja, kjer je delavec evidentiral prihod na delo, ali iz kraja, kjer je določen čas že opravljal svoje delo, v drug kraj, da bi tam zaradi potreb delovnega procesa nadaljeval z delom. Režijsko potovanje je tudi povratek delavca z dela v kraj mesta nastopa dela, kjer evidentira konec dela, pri čemer se podaljšanje časa režijskega potovanja v kraj evidentiranja konca dela preko 12 urne časa trajanja izmene ne upošteva pri določanju počitka v skladu z 81. členom ZVZelP-1.

6. člen (trajanje izmene)

(1) Delodajalec za delo OVKN določi trajanje posamezne izmene, glede na vozni red, obseg ter organizacijo prometa in drugih delovnih procesov ter glede na oceno tveganja delovnega mesta za nevarnost poškodb ali zdravstvenih okvar in oceno stopnje samostojne odgovornosti OVKN za varnost železniškega prometa.

(2) Posamezna izmena ne sme trajati manj kot osem ur, razen v izjemnih primerih, ko lahko traja najmanj šest ur.

7. člen (prekinitiv dela, ki traja več kot dve uri)

(1) Če je v izmeno vključena prekinitiv dela, ki traja več kot dve uri, OVKN pa ni zagotovljen ustrezen počitek v skladu z zakonom s tretjim odstavkom 79. člena Zakona o varnosti v železniškem prometu, se ta prekinitiv šteje v čas trajanja izmene, pri določanju trajanja izmene pa je potrebno upoštevati, da skupni čas dela v izmeni pred prekinitvijo, čas prekinitve nad dve uri in čas dela v izmeni po prekinitvi ne presega maksimalno možnega trajanja izmene.

(2) Ustrezen počitek iz prejšnjega odstavka je OVKN zagotovljen, v kolikor ima delavec na razpolago prostor, kjer se lahko odpočije.

8. člen
(prekinitev vožnje)

Po petih urah neprekinjene vožnje mora delodajalec strojevodji, ki upravlja vlečno vozilo ali motorno vozilo za posebne namene, zagotoviti najmanj 30 minut prekinitve, razen če takrat začne z dnevnim ali tedenskim počitkom. Če še ni koriščen odmor med delom, se namesto prekinitve koristi odmor.

9. člen
(nočne izmene)

Če delo, ki je organizirano v izmenah, vključuje tudi nočne izmene, mora biti zagotovljena njihova periodična izmenjava. Dovoljene so največ tri zaporedne nočne izmene v tednu.

10. člen
(evidence)

(1) Delodajalci morajo za vsakega posameznega OVKN vzpostaviti, voditi in nadzirati evidenco, iz katerih bo razvidno, da niso bile kršene določbe te uredbe, najmanj pa z naslednjimi podatki:

- trajanje počitka pred nastopom izmene v urah in minutah,
- ura in minuta pričetka izmene,
- ura in minuta konca izmene,
- skupni čas trajanja izmene in čas prekinitev, ki so trajale več kot dve uri,
- mesečno število opravljenih ur dela,
- število opravljenih ur nočnega dela.

(2) Za strojevodje morajo evidence vsebovati še naslednje podatke:

- uro in minuto pričetka vožnje vlaka,
- uro in minuto konca vožnje vlaka,
- skupni čas vožnje vlakov in premika.

(3) Evidence vodi delodajalec v pisni ali elektronski obliki.

(4) Delodajalec evidenco hrani najmanj eno leto. Rok hranjenja začne teči po izteku leta, v katerem je evidenca nastala.

III. POSEBNE DOLOČBE ZA DELO MOBILNIH DELAVCEV PRI OPRAVLJANJU
INTEROPERABILNIH ČEZMEJNIH STORITEV

11. člen
(področje uporabe)

To poglavje se lahko uporablja tudi za lokalni in regionalni čezmejni potniški promet ter za čezmejni tovorni promet, ki ne presega razdalje 15 kilometrov čez mejo, ter za vlake na čezmejnih progah, ki se začnejo in končajo na javni železniški infrastrukturi Republike Slovenije, in ki uporabljajo infrastrukturo druge države članice, ne da bi se tam ustavili.

12. člen (dnevni počitek zdoma)

- (1) Dnevneemu počitku zdoma mora slediti dnevni počitek na domu.
- (2) Prevoznik je dolžan poskrbeti za ustrezno namestitev mobilnega osebja med počitkom zdoma.

13. člen (odmori)

- (1) Če delovni čas strojevodje traja dlje kot osem ur, se mu med delovnim časom zagotovi odmor najmanj 45 minut.
- (2) Če delovni čas traja med šestimi in osmimi urami, je ta odmor dolg najmanj 30 minut in je zagotovljen med delovnim časom.
- (3) Obdobje dneva in trajanje odmora morata biti taka, da se delavec lahko dejansko odpočije.
- (4) Odmori se lahko med delovnim časom prilagodijo v primeru zamude vlakov.
- (5) Del odmora se zagotovi med 3. in 6. uro dela.
- (6) Določba prvega odstavka tega člena se ne uporablja, če sta strojevodja dva. V tem primeru in za drugo vlakovno osebje, ko niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena, se pogoji zagotavljanja odmora določijo v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja.

14. člen (tedenski počitek)

- (1) Vsak mobilni delavec je upravičen do najmanj 24 ur neprekinjenega počitka v vsakem sedemdnevnem obdobju, k čemur se prišteje še 12 ur dnevnega počitka na domu.
- (2) Vsak mobilni delavec je na leto upravičen do 104 24-urnih počitkov, vključno z 52 24-urnimi tedenskimi počitki, vključno:
 - z 12 dvojnimi počitki (48 ur, k čemur se prišteje 12-urni dnevni počitek), vključno s soboto in nedeljo, in
 - z 12 dvojnimi počitki (48 ur, k čemur se prišteje 12-urni dnevni počitek) brez zagotovila, da bosta vključeni sobota in nedelja.

15. člen (čas vožnje)

- (1) Čas vožnje ne sme med dvema dnevnima počitkoma trajati dlje kot devet ur v dnevni izmeni in dlje kot osem ur v nočni izmeni.
- (2) Najdaljši čas vožnje v obdobju dveh tednov je omejen na 80 ur.

IV. KAZENSKE DOLOČBE

16. člen (prekrški)

(1) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. delodajalec za vsakega posameznega OVKN ne vzpostavi, vodi in nadzira evidence v skladu s prvim odstavkom 10. člena te uredbe;

2. mobilnim delavcem zagotovi dnevni počitek zdoma v nasprotju z 12. členom te uredbe;

3. mobilnim delavcem zagotovi odmor v nasprotju z določbami 13. člena te uredbe;

4. mobilnemu delavcu ne zagotovi tedenskega počitka v skladu s 14. členom te uredbe;

5. dovoli, da čas vožnje traja v nasprotju s 15. členom te uredbe.

(2) Z globo od 400 do 1.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

V. KONČNI DOLOČBI

17. člen (prenehanje uporabe)

Z dnem uporabe te uredbe se preneha uporabljati Uredba o merilih za delo v izmenah izvršilnih železniških delavcev (Uradni list RS, št. 73/08 in 56/17).

18. člen (začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 16. decembra 2018.